

Monumentnummer*: 502409

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 16 december 1996
Kadaster deel/nr 82826/69

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Medemblik Medemblik Noord-Holland

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Medemblik A 4797

Omschrijving**

Inleiding

RAADHUIS, gebouwd in 1940 naar een ontwerp van architect A.J. Kropholler op de plaats van het oude 17de-eeuwse raadhuis.

Het raadhuis is gelegen in het verlengde van de Nieuwstraat, waardoor het gebouw als afsluiting van de hoofdstraat in de richting van het IJsselmeer fungeert. De verhoogde ligging versterkt de imposante indruk.

Het hoge schuinopgaande zadeldak met de massieve trapgevel geeft nog een sterker accent aan de door de architect beoogde monumentaliteit. Ook de hoge stoep (onder andere bedoeld om toespraken te houden), zijdelings met twee tegenover elkaar gelegen trappen te bereiken, is bedoeld om het gebouw grote allure te geven.

Door het gebruik van de hoge stoep, de trapgevel, de kruiskozijnen, de plaatsing van het beeldhouwde gemeentewapen, alsmede in de keuze van het materiaal, baksteen en natuursteen, benadrukte Kropholler de aansluiting bij de traditionele Nederlandse vorm van raadhuisbouw. In dit opzicht sluit het raadhuis van Medemblik aan bij de door Kropholler gebouwde radhuizen in Wateringen en Waalwijk.

Omschrijving

Het hoofdgebouw is opgetrokken uit rode baksteen en telt, naast een souterrain en een kapverdieping, twee bouwlagen. De kapverdieping wordt gedekt door een zadeldak met rode Hollandse pannen, aan voor- en achtergevels afgesloten door trapgevels met

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

grote door ezelsruggen afgesloten trappen; voorts forse muurankers.

De voorgevel (Z) heeft in het midden van de 'bel-étage' een half rond gesloten, monumentale ingangspartij, via trappen aan beide zijden te bereiken en door een zesruits venster aan iedere kant geflankeerd. De aanzetten van de getoogde ingang zijn, evenals twee gebeeldhouwde schepen op de hoeken van het bordes en een gebeeldhouwde leeuw op de geveltop, van natuursteen. Op de verdieping bevindt zich een loggia, achter drie in het muurvlak gelegen rondbogen op natuurstenen deelzuilen met teerling kapitelen. Links en rechts van deze muuropeningen is een klein venster aangebracht. Te weerszijden van de voorgevel zijn twee getrapte vleugelmuren met natuurstenen afdeklijsten en ijzeren lantaarns op zeer jonge hoekpijlers van baksteen.

In de kapverdieping bevindt zich een in natuursteen uitgehouwen gemeentewapen met hierboven in de geveltop een klein rond venster.

In de linker zijgevel (W) zijn in het souterrain zes vierruits vensters met tweeruits bovenlicht (voorzien van een klapraam) geplaatst. De eerste verdieping is voorzien van twee bakstenen kruiskozijnen waarvan de ramen een vierruits roedenverdeling bezitten. Rechts van deze kruiskozijnen bevindt zich een venster, dat identiek is aan de vensters op de begane grond. De tweede verdieping heeft twee vensters, die identiek zijn aan de kruiskozijnen op de eerste verdieping. Rechts hiervan is een vierruits schuifvenster aangebracht.

De oostelijke zijgevel is in het souterrain voorzien van drie zesruits vensters, waarin in het bovenlicht een klapraam is geplaatst. Rechts van deze vensters bevindt zich een dienstingang. Op de begane grond zijn drie identieke vensters aangebracht; twee ervan bevinden zich midden boven de drie vensters op de begane grond en één bevindt zich rechts boven de dienstingang. Deze vensters zijn iets groter van formaat. Dezelfde vensters zijn aangebracht op de eerste verdieping van het pand; wederom drie in totaal.

De achtergevel (N) heeft in het souterrain links een ingang met rechts hiervan drie kleine vensters. Op de begane grond bevinden zich in het midden van de gevel twee kleine zesruits vensters met rechts hiervan een klein vast venster. De begane grond en de eerste verdieping overlappend, bevinden zich aan de linkerkant van de gevel drie trapeziumvormig geplaatste, hoge smalle vensters. Achter deze vensters is de trap gesitueerd. Rechts hiervan op de eerste verdieping is een gemetseld kruisvenster aangebracht.

In de trapgevel is nog een klein vast venster aangebracht.

Deze oostgevel is per verdieping voorzien van twee vensters. Op de begane grond en de eerste verdieping betreft dit twee zesruits vensters die identiek zijn aan de vensters in het souterrain van de oostgevel van het hoofdgebouw. De kapverdieping heeft twee vierruits vensters.

De achtergevel (N) bevat drie vierruits vensters en een ingang. Op de verdieping zijn twee dubbele openslaande vierruits vensters aangebracht, die ieder aan weerszijden geflankeerd worden door een smal tweeruits vast venster. Tussen deze venster-combinaties, evenals uiterst rechts in de gevel, bevindt zich een deur, die tegenwoordig uitkomt op een balkon met een brandtrap. In het dakschild is een dakkapel geconstrueerd, met hierin drie gekoppelde vensters. Bovendien is in dit dakschild nog een schoorsteen geplaatst.

Interieur

Het hoofdgebouw bevat de representatieve ruimten. De eerste verdieping is bereikbaar via de monumentale buitentrappen met een bordes. De toegang tot de begane grond bevindt zich in de zijgevel aan het pleintje, dat gevormd wordt door het hoofdgebouw, de vleugel met haaks daarop aan de oostkant het politiebureau.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Via de raadzaal op de tweede verdieping komt men in de ruimte onder de hoge kap. Het bordes op de eerste verdieping betredend, komt men via de massieve deuren met zware gehengen in de vestibule en een korte gang uiteindelijk in de hal, die dienst doet als wachtruimte voor het publiek. Links van deze ruimte bevonden zich de secretariskamer, de secretarie, een brandvrije bewaarplaats voor het lopend archief en een type- annex bodekamertje (situatie gewijzigd). Rechts daarvan bevindt zich de burgemeesterskamer, een wachtkamertje en een doorgang naar de op gelijke hoogte gelegen woning van de gemeentebode.

Aan de achterzijde van de hal voert een monumentale trap naar een portaal op de tweede verdieping, van waaruit men toegang heeft tot de raadzaal. Een tweetal boogvormige openingen geeft toegang tot de publieke tribune, waarachter een trap naar de zolder voert. Deze tribune is ook rechtstreeks vanuit het portaal bereikbaar door een deur in de gang, die naar het overdekte bordes leidt.

Aan de oostzijde van de gang ligt een commissiekamer die eveneens bereikbaar is vanuit het portaal.

De soberder uitgevoerde begane grond heeft bij modernisering de door Kropholler ontworpen indeling verloren; in de oude aanleg liep vanuit de hal een gang naar een ruimte onder de buitentrap, die voor opslag diende en in oorlogstijd de hoofdpst van de luchtbeschermingsdienst moest herbergen. Vanuit de hal voert weer een diensttrap naar de eerste verdieping. In de loggia aan de voorzijde van het gebouw een luidklok, afkomstig van het oude raadhuis, gegoten in 1571 in Mechelen.

Waardering

Het raadhuis is uit architectuurhistorisch oogpunt van algemeen belang:

als vrijwel gaaf bewaard gebleven en representatief voorbeeld van het werk van A.J. Kropholler, vergelijkbaar met de door hem ontworpen raadhuizen te Wateringen en Waalwijk;

vanwege de gave hoofdvorm, detaillering en materiaalgebruik;

vanwege het interieur (en het door de architect ontworpen meubilair).

Uit cultuurhistorisch oogpunt is het raadhuis van algemeen belang als gaaf bewaard gebleven voorbeeld van een raadhuis en als zodanig als element uit de geschiedenis van het openbaar bestuur uit het tweede kwart van de 20ste eeuw in Nederland.

Stedebouwkundig is het pand van waarde als beeldbepalend element in het stadsbeeld en als afsluiting van de as van de Nieuwstraat in de richting van het IJsselmeer.

Hoofdcategorie

Bestuursgebouwen, rechtsgebouwen en overheidsgebouwen

Subcategorie

Bestuursgebouw en onderdl

Functie

Stadhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument